

PREDSEDNIK BO SAM UPRAVLJAL MILIJARDE

AMERICAN LIBERTY LEAGUE SVARI AMERIŠKO JAVNOST PRED UVEDBO DIKTATURE

Zmaga opozicije nad Ickesom in Hopkinsom. — Predsednik Roosevelt bo sam razpolagal z ogromnimi vsotami, ki jih je dovolil kongres za boj proti nezaposlenosti. — Po zavrženju American Liberty League bo kongres sčasoma izgubil vso veljavo.

WASHINGTON, D. C., 26. januarja. — Predsednik Roosevelt bo po lastni volji upravljal \$4.880.000, ki jih je dovolil kongres za dobavo dela nezaposlenim.

Šprva je bilo rečeno, da bosta s tem denarjem razpolagala notranji tajnik Ickes in Harry Hopkins, upravitelj Public Works Administration. Proti temu se je pa pojavila v kongresu velika opozicija. Ne samo, da bi ne bili republikanci zadovoljni s tem dvema uradnikoma, ampak je tudi precejšnje število demokratov nastopilo proti njima.

Kočljiva zadeva je bila na ta način uravnana, da se vso vsoto poveri direktno predsedniku Rooseveltu, ki bo po svoji razsodnosti razpolagal z njo. Roosevelt bo izbral posebne svetovalce, s katerimi bo temeljito razpravljal, predno se bo odločil za ta ali oni izdatek.

Republikanci v senatu so imeli danes važno konferenco pod vodstvom senatorja McNaryja. Nasprotovali so predlogu, da bi notranji tajnik Ickes razpolagal z denarjem, ki je namenjen Public Works Administraciji in so bili tudi proti temu, da bi bila uprava denarja poverjena Rooseveltu. Oblast ki bi jo predsednik s tem dobil, bi bila prevelika.

WASHINGTON, D. C., 27. januarja. — Tako v senatu kot tudi v poslanski zbornici je opaziti veliko nezadovoljstvo proti polnomoči, ki je bila dana predsedniku glede štirih milijard dolarjev, katere je dovolil kongres za nabavo dela nezaposlenim.

American Liberty League, ki ni v nikakšni zvezi z narodno zakonodajo, je mnenja, da je bila s tem kongresu vzeta vsa moč.

V njeni izjavi je rečeno med drugim: — To je korak v smeri proti diktaturi. Proti taki diktaturi kot se zadnji čas pojavljajo v Evropi. Sčasoma bo postal kongres le senca nekdanjega kongresa.

Liga, ki ji predseduje Jouette Shouse, je mnenja, da je kongres dovolil preveliko vsoto, ki bo nazadnje padla na rame davkoplačevalcev.

Voditelji demokratske večine v senatu so v velikih skrbah glede predloge, ki je bila v poslanski zbornici sprejeta. V senatu najbrž ne bo šlo tako gladko kot je šlo v poslanski zbornici. Poleg tega so se pa pojavili še nekateri republikanci in demokrati iz zapadnih držav, ki zahtevajo, naj se dovoli še več denarja za gradnjo cest.

Jutri se bo sestel posebni senatni odbor ter bo predlagal temeljito razpravljal. Pri razpravah bodo navzoči tudi državni zakladničar Morgenthau, admiral C. J. Peoples, ki je istotako pridržen državni zakladnici, ter načelnik reliefne administracije, Hopkins.

Navzlic vsem zaprekam pa prevladuje mnenje, da bo predloga sprejeta, čeprav v nekoliko izpremenjeni obliki kot je bila od vlade predložena.

Zelo značilno je stališče republikanskega bloka. Razen nekaterih neodvisnih senatorjev iz zapadnih držav bodo vsi republikanci glasovali proti predlogu. Nekateri so sedaj glasovali za razne Rooseveltove odredbe, v tem slučaju bo pa naletel predsednik pri republikancih na združen odpor.

Te dni se bo vršilo v senatu glasovanje glede priključitve Združenih držav svetovnemu razsodišču. Za sprejem predloge je potrebna dvotretinska večina. Oni, ki poznajo razmere, so mnenja, da je izid glasovanja še vedno zelo dvomljiv.

Obširna zarota proti mehiški vladi

ZA OBNOVO AVSTRIJSKEGA CESARSTVA

Vladna odredba je bila kršena. — Častniki se smejo udeleževati monarhističnih demonstracij.

Dunaj, Avstrija, 26. jan. — Avstrijska vladna odredba, da časopisje ne sme objavljati nikakih poročil o Habsburžanih, je bila kršena, ko so listi objavili izjavo princa Ern. Ruedigerja Starhemberga na sestanku poveljnikov heimwehra, da je potrebno, da se Habsburžani vrnejo na avstrijski prestol in da jim k temu ne bodo pripomogli legitimisti, temveč heimwehr.

Legitimisti so zaradi notranjega in zunanjega političnega položaja bili prisiljeni svojo propagando združevati s pripombo: "Vprašanje še ni nujno". Monarhistični voditelji so svoje pristaše svarili na isti način kot Gambetta Francijo leta 1871 glede Alzacije in Lotaringe: "Vedno mislite na to; nikdar na o tem ne govorite".

Zato Avstrija dovoljuje tudi najvišjim častnikom, da se udeležujejo monarhističnih demonstracij, toda časopisje o tem ne sme pisati. Avstrijski legitimisti tiho delujejo za obnovo avstrijskega cesarstva.

Nadvojvoda Oton je izjavil, da se bo takoj vrnil, ko bo v Avstriji odpravljena postava, ki prepoveduje vrnitev Habsburžanov. Na vseh višjih vladnih mestih so monarhisti in zlasti gleda vlada na to, da so po deželi župani monarhisti. Jeseni bodo župani izvolili mesto Viljema Miklasa novega predsednika avstrijske federativne države. O tem ni nikakega dvoma, da bodo izvolili takega človeka, ki bo pripravil Otonu pot.

Politični krogi Male antante trdijo, da rimska konferenca ni imela zaželjenega uspeha, kajti Mala antanta je hotela vedeti, ako pomeni jamščina za neodvisno Avstrijo tudi vrnitev Habsburžanov. Na to vprašanje pa antanta ni prejela odgovora. Beogradski krogi se boje, da sta Laval in Mussolini sklenila, da ne bosta nasprotovala monarhiji, ako se Oton zaveže, da ne bo zahteval dežel, ki so izven sedanje avstrijske meje. Oton pa te objube ne bo mogel dati, kajti avstrijski legitimisti še vedno vztrajajo pri te zahtevi.

Nemčija se do sedaj še tudi ni odločila, ako bo pristopila k rimski pogodbi, ki jamči neodvisnost Avstrije, kajti neodvisnosti ne more jamčiti, ako postane Avstrija monarhija, ker sta jugoslovanski zunanji minister Bogoljub Jeftić in češkoslovaški zunanji minister dr. Edvard Beneš izjavila, da obnovev avstrijske monarhije pomeni vojno.

HAUPTMANNA ZAPUŠČAJO ŽIVCI

Generalni pravdnik Wilentz ga strogo izprašuje. — Skoro mu je izsilil priznanje.

Flemington, N. J., 27. jan. Tekom "strogega izpraševanja" je generalni pravdnik David T. Wilentz dobil od Hauptmanna marsikatero priznanje, katero smatra javni obtožitelj za zelo obtežljivo.

Ko ga je skoro šest ur izpraševal njegov zagovornik Reilly, je bil samozavesten, in njegovi odgovori so bili odločni, ko ga je pričel izpraševati generalni pravdnik, ki ni niti za trenutek prenehal s svojim duim napadom, je Hauptmann postajal čim nervoznejši.

Hauptmann stanovitno zanika vsako krivdo pri odvedbi in umoru Lindberghovega otroka. Priznal je samo, da je spravil v promet nekaj Lindberghovega denarja, katerega pa mu je izročil Izidor Fisch, predno je odpotoval v Nemčijo, kjer je nekaj mesecev zatem umrl za sušico.

Vidno je postal Hauptmann nervozen, ko mu je Wilentz pokazal njegov ročni zapisnik, v katerega je Hauptmann zapisal besedo "boat" mesto "boat" (čoln). Ravno tako je Hauptmann zapisal besedo "boat" v dveh iztirjevalnih pismih, ki ju je poslal Lindberghu. Toda ni hotel priznati, da je besedo sam zapisal v svoj zapisnik, rekel pa je, da se mu zdi kot bi bila njegova pisava.

Wilentzu je tudi priznal, da je bil v Nemčiji večkrat kaznovan zaradi tatvine in vloma. Priznal mu je tudi, da je leta 1923 z revolverjem napadel dve ženski, ki sta v dveh otroških vozičkih peljale živč. Za ta zločin je bil obsojen v zaporno kazen, toda je iz ječe begnil ter je po trikratnem poskusu slednjič prišel v New York.

Priznal je tudi, da po 2. aprilu 1932, to je od onega dne, ko je dr. Condon na St. Raymond pokopališču izročil "Johnu" odkupnino \$50.000, ni več delal, da pa mu je Fisch posodil denar, da je spekuliral na borzi in je tudi zaslužil mnogo denarja.

Ko je sodnik Trenchard zaključil obravnavo, je šel s svojega sedeža omahujočih korakov. Šerif in paznik sta ga nato odpeljala v njegovo celico.

ZA POPRAVILA HIŠ

Washington, D. C., 26. jan. Kot naznanja urad za Federal Housing Administration, je vlada posodila hišnim posestnikom za popravila hiš od 20. avgusta do 25. januarja 225 milijonov dolarjev.

JAPONCI POŠILJAJO OJAČENJA

Kitajci se boje, da bodo Japonci dalje prodirali. Japonci zatrjujejo, da je vzrok za spor odstranjen.

Peiping, Kitajska, 26. jan. Kitajski vladni krogi se boje, da bodo Japonci pričeli novo ofenzivo v Čaharju, kajti poročila iz Kalkana naznanjajo, da pošiljajo Japonci na čahar-džeholsko mejo ojačenja.

V bojih prejšnjega tedna je bilo 300 mrtvih in poročilo iz Kalgana pravi, da se Kitajci v Čaharju boje nove japonske ofenzive.

Poročilo prihaja od generala Sung-Čeh-juana, katerega dolže Japonci, da je njegova armada vpadla v Džehol, vsled česar so Japonci poslali proti njemu svojo armado z zatrdilom, da hočejo iz Džehola pregnati kitajske morilce.

Poročilo japonske častnikske agenture Rengo pravi, da se bo governor Sung pogajal z japonskim poveljnikom generalom Mijotaro Sugihara v Peipingu ali pa v prestolici Džehola Čengtehlu.

Tudi narodna vlada v Nankingu je prejela poročilo, da bo sporazum kmalu dosežen.

Japonski vojaški atašej v Kalkanu je naznanil, da vlada na čahar-džeholski meji mir in kitajske oblasti tudi zagotavljajo, da se bodo v kratkem pričela pogajanja za poravnavo spora.

London, Anglija, 26. januarja. — List "Observer" piše o položaju na Daljnem Istoku: "Položaja na Daljnem Istoku ni mogoče obvladati drugače kot s polnim sporazumom Amerike, Anglije in Rusije. To ni v nikakršni zvezi s sedanjim stanjem Japonske in če je Angliji sedanje razširjenje Japonske ljubo ali ne. Vsak poskus premakniti Japonsko le za pedenj z ozemlja, ki jo drži, da bi pomenil vojno. Položaj pa bo vedno postal slabši, kajti japonski militaristi vedo, da ni nikake sile, ki bi mogla Japonsko ovirati. Ni ti London, niti Washington nista še na jasnem in odločena za skupni nastop in tudi se ne mislita, da bi se združila z Moskvijo".

"MRTEV" — ZOPET DELA

Birmingham, Anglija, 26. januarja. — John Pickering, star 58 let, ki je pred tremi tedni "umrl", gopet dela. Pickeringovo sree je tekom operacije prenehalo biti. Dr. G. Percival Mills, je drgnil sree in mu vbrizgal adrenalin. Sree je zopet pričelo utripati. Pickering je pričel dihati in čez tri tedne je popolnoma okreval.

DVA PREDSEDNIŠKA KANDIDATA STA NAČELOVALA ZAROTNIKOM

MEXICO CITY, Mehika, 27. januarja. — Policija je prišla na sled obširni zaroti, čije cilj je bil strmoglaviti sedanjo mehiško vlado. Pet oseb je bilo že aretiranih, nadaljne aretacije bodo pa v kratkem sledile. Vlada je še pravočasno posegla vmes, da se dobro zasnovani načrti niso pričeli razvijati.

Zaroti sta načelovala dva predsedniška kandidata, ki sta bila pri zadnjih volitvah poražena, in sicer general Antonio Villareal ter Jose Vasconcelos.

Aretacije so se završile povsem tajno. Prijateljcem se je čudno zdelo, da je kar nenadoma izginil odvetnik Andes Pedrero. Obrnili so se na policijo, nakar je vlada objavila, da je bil Pedrero obenem s štirimi drugimi osebami aretiran.

Vstaja je imela te dni izbruhiti. Po raznih provincah jernih krajev je že prišlo do uporov, ki so jih pa vladne čete zatirale.

Če sta med aretiranci tudi Vasconcelos in Villareal, poročilo ne omenja.

OBNOVLJENA POGAJANJA

Predno bo dala Amerika Rusiji kredit, mora biti rešena zadeva do'ga, ki ga je napravila Keren-skijeva vlada.

Washington, D. C., 27. jan. V Washingtonu se vrše pogajanja, ki so velike važnosti za odnose med Združenimi državami in Rusijo.

Pogajanja za plačilo ruskega dolga in za trgovski pogodbo so pred več meseci zastala. Sedaj pa se bodo ta pogajanja zopet pričela med ruskim poslanikom Aleksandrom Trojanovskim in ameriškim poslaniikom Williamom C. Bullittom. Trojanovski se je ravnokar vrnil iz Rusije in Bullitt ga je pričakal ter odložil svoj odhod v Moskvo.

Rusija potrebuje za več milijonov dolarjev industrijskih izdelkov, katerih imajo Združene države v izobilju. Ta prodaja se bo raztezala skozi prihodnje desetletje. Kakorhitro bodo pogajanja ugodno končana, bo pričelo blago odhajati v Rusijo. Vsled tega bodo milijoni brezposelnih dobili delo.

Za nakup tega blaga pa potrebuje Rusija kredit, katerega bo ameriška vlada tudi morala dovoliti, ako hoče imeti z Rusijo veliko trgovino.

Ameriška vlada pa zahteva, da je najprej rešeno vprašanje Keren-skijevega dolga, predno more Rusiji dovoliti večji kredit.

Rusija noče priznati Keren-skijevega dolga, toda pripravljena je za kredit plačati mnogo višje obresti, ki bi bile namesto plačila dolga.

Trojanovski pravi, da je pre-

NEMČIJA BO RAZDELJENA V PROVINCE

Goering bo izgubil svoje mesto. — Ko bo Nemčija razdeljena, bo Goering na lovu na Poljskem.

Varšava, Poljska, 26. jan. — Pruski ministrski predsednik in zrakoplovni minister general Hermann Wilhelm Goering je odpotoval na Poljsko, kjer se bo na povabilo poljskega predsednika Moscičkega udeležil velikega lova. Poljska je za varnost Goeringovega življenja preskrbela vse potrebno. Mali trg Bijalovič, v čegar bližini se nahaja lovski grad poljskega predsednika, je poln orožnikov in nobenemu tujcu ni vstop dovoljen.

Okoli gradu še ni bilo tako močne straže, odkar je osovraženi ruski car Nikolaj obiskal Bijalovič. Trg ima 2000 židovskih prebivalcev, katere ima policija vedno pred očmi.

Poljsko časopisje ne sme omeniti niti dneva, kdaj pride Goering in kako se bo pripeljal. Prišel pa bo z vlakom, iz katerega bo izstopil še pred Varšavo in se bo z avtomobilom odpeljal v 150 milj oddaljeni Bijalovič.

Goering je odpotoval na Poljsko, da se umakne zasedanju državnega zbora v sredo. Kot pruski ministrski predsednik je do sedaj vedno predsedoval sejam državnega zbora, zato je sedanja njegova odsotnost posebno značilna.

Državni zbor je bil sklican v namen, da sprejme načrt predsednika Hitlerja za razdelitev Nemčije v 20 province. Pruska, kjer je bil do sedaj Goering ministrski predsednik, bo razdeljena v dve provinci in bo izgubila svoj dosedanj pomen. Vsa oblast nad novimi provincami pride v roke notranjega ministra dr. Wilhelma Fricka in s tem izgubi Goering svojo dosedanja oblast. Goering se je odločno vstavljal Hitlerjevemu načrtu za razdelitev Nemčije v province ter je dosegel, da ta načrt nad eno teto ni bil izvršen.

Pričan, da bodo sedanja pogajanja uspeša, ker je prinesel iz Moskve nove sovjetske pogoje. Državni tajnik Hull pa bežni ameriške zahteve.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

En celo leto valja na Ameriko in	Za New York za celo leto	\$7.00
En leto	Za pol leta	\$3.50
Za leto	Za leto	\$7.00
Za leto	Za leto	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedeljo in praznikov.

Dopisni bres podpira in osebno se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejeto bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-2833

PROCES PROTI KOMUNISTOM V CALIFORNIJI

V Sacramento, glavnem mestu Californije, se je začel dne 15. januarja proces proti osemnajstim delavskim voditeljem — sedemnajstim komunistom ter nekemu članu delavske stranke (Labor Party).

Obtoženi so, da so se pregrešili proti takomenovani "Criminal Syndicalism Law".

Postava je bila uveljavljena pred šestnajstim leti ter je bila v prvi vrsti naperjena proti I. W. W., ki so iskali med poljedeljskimi delavci svojih pristašev.

Obtožba v sedanjem procesu temelji na stavki poljedeljskih delavcev leta 1933. Stavkarji so zmagali, češar posledica je bila, da so se njihove razmere znatno izboljšale. Gospodarji so jim morali izboljšati plače in delati so prišli pod znatno boljšmi pogoji.

Gospodarji nikakor niso pozabili tega svojega poraza ter so neprestano iskali prilike, da se maščujejo.

Meščanski časopisi in lokalni politični voditelji so kar naenkrat začeli splošno gonjo proti voditeljem te organizacije poljedeljskih delavcev.

Kot glavna voditelja prideta vpoštev Caroline Decker in Pat Chambers.

Nasprotniki organiziranih delavcev so najeli kot posebnega odvetnika Neil McAlistra, bivšega okrajnega pravdnika, ki je bil pri zahajnih volitvah poražen.

Gonja ni naperjena toliko proti organizatorjem štrajka, pač pa gre pri tem v prvi vrsti za vprašanje, če je komunistična stranka postavna ali ne.

V Californiji se je pričel boj proti postavnosti komunistične stranke.

Protisindikalistična postava smatra za zločinca slehernega, ki zagovarja nasilno strmoglavljenje vlade Združenih držav. Tega so haje krivi obtoženci.

Proces bo trajal najmanj dva meseca. Obtožence za govarjajo odvetniki, ki pripadajo raznim skupinam: socialistični, komunistični in delavski stranki, International Labor Defense, Civil Liberties Union in Nonpartisan Labor Defense.

Zagovornikom načeljuje dr. George Hedley, član Civil Liberties Union.

Kot se je takoj prve dni izkazalo, obtožnica ne očit obtožencem nobenih kaznivih dejanj, ki so dovedla do njihove aretacije, pač je pa njen cilj dokazati, da so po protisindikalistični postavi principi komunistične stranke nepostavni.

Za proces vlada veliko zanimanje. Gre namreč za ustavnost politične stranke, ki kapitalistom ni dovolji.

Ako zmagajo, ne bo nič čudnega, če bodo polagoma na vrsti vse druge stranke in politične frakcije, ki ne trojijo v kapitalistični rog.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Vseled naše dolgoletne skušnje Vam zagotovo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebno preskrbeti, da je potovanje udobno in hitro. Zato se skupno obrnite na nas za vsa pojasnila.

Mi preskrbimo vse, bodisi prošnje za povratna dovoljenja, potne liste, vizije in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, se najmanjše stroške.

Nedržavljan naj ne odlašajo do zadnjega trenutka, ker predno se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite torej takoj za brezplačno navodila in spoznavljamo Vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 West 18th Street
New York, N. Y.

ENOZBORNIČNI SISTEM V ZAKONODAJI

Ali naj države in večja ameriška mesta še nadalje posnemajo federalni sistem vlade, ki se osnuje na načelu treh oddeljenih vladnih oblasti: zakonodajne, izvršne in pravosodne ali pa naj poskusijo bolj enostavno vrsto vladne mašinerije v svrhu, da se zmanjšajo stroški davkoplačevalcem in da se poveča izdatnost vladnega delovanja?

Kar se tiče ameriških mest, se je zopet in zopet dokazalo, da takozvani federalni sistem je za nje preokoren in predrag. Razna mesta so že mnogo let nazaj eksperimentirala z novimi oblikami vlade — potem komisij kot nadomestil za zakonodajna in izvršna upravnna telesa ali potom izbiranja mestnih upraviteljev (City Managers). V zadnjih letih se je mnogo govorilo tudi o potrebi reforme državne vladne mašinerije. Izmed drugih stvari se je predlagalo, naj se okrajne (Counties) vladne uprave popolnoma odpravijo ali vsaj ujedinijo.

Država Nebraska je šla najdalje v nameri, da se državna vlada napravi bolj enostavna. Ob zadnjih volitvah so volilci te države odobrili načrt, po katerem država Nebraska — začeni od leta 1936 — bo imela legislaturo, obstoječo iz ene same zbornice. Sodeč po komentiranju časopisov bo vsa dežela zasledovala ta eksperiment Nebraska z največjim zanimanjem. Ako se posreči, utegne biti začetek osnovnih sprememb v mašineriji drugih državnih vlad.

Ta čas so mnenja glede morebitnega izida Nebraskinega načrta precej različna. Nasprotniki so mnenja, da legislatura, obstoječa iz ene same zbornice brez nadziranja "zrelejšje višje zbornice", utegne uvajati pregrehe zakona, narokovane od trenutne politične strasti. Bojijo se tudi, da taka sprememba bi povečala oblast gubernerja, ko ta nadvladuje zbornico. Zagovorniki enozborničnega sistema pa pričakujejo, da bo to znižalo vedno rastoče stroške državne vlade, odpravilo mnogo brezpotrebni uradov in departmentov in sploh prispelo k boljšemu obratu vladne mašinerije.

Dasi je mnogo časopisov o-

značilo Nebraskin eksperiment kot "revolucijonarno reformo", ni nihče postavil v dvom pravico te ali one države spremeniti svojo obliko vlade, dokler se to ne protivi splošnim načelom federalne ustave.

Državne ustave (konstitucije) so po pravilu izrastek neodvisnih kolonijalnih vlad, ki so obstojale pred ameriško revolucijo. Tekom revolucije kolonijalne vlade so bile odpravljene in njihovo oblast so prevzeli revolucionarni odbori. Kasneje so se razne kolonije obrnile na "kontinentalni kongres" za nasvet, kako naj organizirajo civilno vlado. Priporočeno jim je bilo, naj "skličejo polno in svobodno zastopstvo ljudstva" in uvedejo "tak obliko vlade, ki po njihovi sodbi utegnejo najbolj pospeševati srečo ljudstva".

Skoraj vsa trinajstotista izvirnih držav je pri sestavljanju svojih ustav izposojevala si na debelo ideje, zapopadene v Izjavi neodvisnosti, ali malo njih je zares sklicalo svojo lastno ustavodavno konvencijo. Nekatere so zopet oživile svoje stare kolonijalne čartre, dodale k njim določbe o ljudskih pravicah (Bill of Rights) in določile uvedbo posebnih zakonodajnih, izvršnih in pravosodnih oddelkov. Tri nove države, Pennsylvania, Virginia in Vermont, so uvedle enozbornično legislaturo, ali prav kmalu so jo spremenile v dvozbornični sistem, kakor druge države.

Tekom prihodnjega stoletja so vse državne vlade doživele spremembe, zlasti kar se tiče odprave verskih in posebnih omejitev, dokler ni volilna pravica postala splošna, razum kar se tiče zahtev o pismenosti v raznih državah. Osnovna načela pa, izposojena iz federalnega sistema, so ostala. Zakonodajna in izvršna oblast sta popolnoma ločeni, kar je značilna poteza ameriške oblike vlade. Nikak gover ner ima pravice razpustiti legislaturo, pač pa ima večino na pravico do "veta", ki ga gislatura pa more ovreči z dvotretninsko večino.

Zato se vsaka sprememba v sistemu vlade v eni državi zasleduje z največjo pozornostjo v drugih državah. FLIS.

PHILLIP LAFOLLETTE

je prišel v spremstvu 91-letne ga progresivca Char. Netherwooda v državni kapital v Madison, Wis., kjer je bil zaprišežen kot governer.

Dopisi.

Cleveland, Ohio.

Izlet v zimskem času je nekaj novega, pa saj ne gremo v Florido. Tam ni za nas, tam je le za mehkužno raco. Mi smo zdravi in zato pojdemo med zdrave ljudi. Pevski zor "Delavec" iz Clevelanda se je dogovoril z rojaki v Barbertonu, da vprizori tam jako zanimivo opereto, namreč "Na kmetiji in v kajžici" in sicer v dvorani Samostojnega podpornega društva "Domovina". To bo prihodnjo nedeljo 3. februarja.

Rojaki v Barbertonu, Akronu in drugih okoliških naselbinah, nujno ste vabljeni, da posetite to opereto, ker to je nekaj zelo zanimivega za naše ljudi. Snov je namreč povzeta iz življenja našega kmeta triptna. Videli boste, kako ubogi kmečki otrok trpi, ko izgubi mater in dobi kruto mačelo, pod katero trpi ne le ubogi, osiroteli otrok, ampak razpodi celo družino, nazadnje pa od same zlobnosti še sama stori konec, s tem, da pade v vodo in se utopi. Ko pride novica, da se je kruta gospodinja utopila, nastane v družini največje veselje.

V opereti nastopijo solisti, dueti, trio, kvarteti, moški, ženski in mešani zbor. Iz tega je razvidno, da je res nekaj zanimivega — in tu je le kratak opis, ker ako bi hotel opisati celo opereto, vzelo bi preveč prostora.

Torej pridite in uživajte par veselih ur. Žal vam ne bo!

Začetek programa je ob 3. uri popoldne.

Katerega veseli iti z nami iz Clevelanda, naj bo ob 12.30 popoldne pri Jos. Zadniku, ker od tam odpelje avto bus ob 1. uri popoldne. Vsestranska dobra postrežba je zagotovljena.

Torej nasvidenje v Barbertonu!

Naročnik.

Dearborn, Mich.

V vsakem dopisu čitam skoraj samo slabe reči, jaz pa ne bom poročala nič slabega, pač pa raje kaj veselega.

To veselje bo 9. februarja v Slovenskem Delavskem Domu, ker bo reorganizirani Ženski gospodinjinski klub priredil svojo veselico. Vem, da je vsem znano, kako gre Domu, zato smo ženske priskočile na pomoč in bomo pomagale, kar bo v naših močeh. Upamo, da nam boste šli na roko vsi. V prvi vrsti vabimo vse odbor-nike Slovenskega Delavskega Doma, da se vsi udeležijo naše prve veselice. Nikar samo ne govorite, delajte in žrtvujte se z nami!

Vabimo vse delničarje in vse Slovence in Slovenke iz Detroita in okolice, pridite in pokazite, da delujete z nami, ker kakršno naklonjenost nam boste pokazali na naši prvi veselici, take boste vi deležni. Vse je ležeče na vas. Vstopnina je prosta.

Da pa ne bomo lačni, naj sam omenim naše kuharice: Mrs. Frances Bozich, Mrs. Josefina Hren, Mrs. Mary Anžiček, nam bodo nasedile prave slovenske štruklje, Mrs. Bozich pa domače klobase. Da vam ne bo treba z vodo zalivati, vam je menda znano, Imeli bomo godbo prve vrste, za stare in mlade, vsled češar mislim, da bo vse veselo.

Mary Rant.

PRVI SLOVANSKI PLES V NEW YORKU.

Zbor Slovanskega Sokola, ki predstavlja sokolske organizacije vseh slovanskih narodnosti, bo dne 2. februarja priredil prvi slovanski ples, ki bo v letošnjem predpustu ena največjih privlačnosti.

Pokroviteljstvo so prevzeli čechoslovaški, poljski, jugoslovanski in bolgarski konzul.

Za ples bo igral Empire State Orkester pod vodstvom Francis Gregory-a. Med odmorri bodo narodni plesi ter petje narodnih pesmi v raznih jezikih. Nastopili bodo slavni umetniki.

Ples se bo vršil v Poljski Narodni Dvorani, 19-23 St. Marks Place, New York City. Vstopnina je \$1.10.

Varočite se na "GLAS NARODA", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Peter Zgaga

Od nekega filmskega igralca je zahteval režiser, da bi sedel k levu in ga gladi po grivi. Igralec je to vlogo odločno odklonil.

Nikar se ne bojte, — ga je tolažil režiser, — pravili so mi, da je ta lev zrasel ob mleku.

Tudi jaz sem zrasel ob mleku, pa zdaj rad jem meso.

*

V neki zapadni državi živi možak, ki je oče osemnajstih otrok.

Poleg tega, da je dober družinski oče, je tudi strasten lovec. Strelja vse, kar mu pride pred cev.

Te dni je naprimer ustrelil ogromno štorčlo.

Zdi se mi, da se je na to maščevanje nekoliko prepozno zmisli.

*

Razlika med delom in kapitalom: ko ima človek, je kapital; predno pa dobi, je delo.

*

Neka čikaška lepoticca je stopila v odvetniško pisarno ter kar naravnost rekla slavnemu advokatu:

— Od moža bi se rada ločila. Ali mi lahko izposlujete ločitev zakona?

— Na svetu je vse mogoče — je odvrnil odvetnik.

— Koliko bi vam pa morala plačati, če bi mi izposlovali ločitev?

— Približno dvatisoč dolarjev.

— Kaj? Dva tisoč dolarjev? — se je začudila.

— Seveda. Manj ne morem računati. S tako stvarjo so silno veliki stroški.

— Mislim sem, da boste zahtevali dosti manj.

— Koliko ste mislili, da bom zahteval?

— Takole trideset ali štiri-

deset dolarjev.

— Oprostite, gospa, ali se vam je zmedlo? Za dvajset dolarjev ne vzamem niti peresa v roko.

Pomilovalno ga je pogledala in prepričevalno rekla:

— Jaz pa lahko najamem na vsakem čikaškem vogalu človeka, ki mi za petdeset dolarjev spravi mojega moža zavedno s poti.

*

Angleške ženske imajo že dalj časa volivno pravico, toda na dan volitev, pride le malokatera na sodišče Vzrok? Zakon določa, da dobi ženska volivno pravico šele tedaj, ko je stara trideset let.

*

Nedavno sem čital, kakšne čudne antipatije so imeli nekateri znameniti ljudje.

Erazem Rotterdamski, velik učenjak svoje dobe, ni mogel prenašati ribjega duha. Čim je začutil duh po ribah, ga je prijala mrzlca.

Maršal de Grezze se je onesvestil, če je videl domačega zajca.

Francoskega kralja Henrika III. ni strpelo v sobi, kjer je bila mačka.

Maršala d'Albreta se je lotila omotica ob pogledu na prašičjo glavo.

Znameniti zvedoslovec Tycho de Brache je začel po vsem telesu trepetati, če sta mu zajee ali lisica pretekla pot.

Italijanski pesnik Favoriti ni mogel prenašati vonja vrtnic.

Tudi Katarina Medicejska ni mogla duhati vrtnic, čeprav je sicer ocvitlice zelo ljubila. Niti naslikanih vrtnic ni mogla trpeti.

Ruski car Ivan II. je začel divjati, če se mu je bližala ženska.

Zdi se, da je bil ruski car Ivan še najbolj pameten izmed vseh.

DENARNE POŠILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V JUGOSLAVIJO		V ITALIJO	
Za \$ 2.75	Din. 100	Za \$ 9.35	Lir 100
\$ 5.25	Din. 200	\$18.25	Lir 200
\$ 7.50	Din. 300	\$24.60	Lir 300
\$12.00	Din. 500	\$38.20	Lir 500
\$23.50	Din. 1000	\$76.40	Lir 1000
\$47.50	Din. 2000	\$152.80	Lir 2000
		\$263.60	Lir 3000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih ali lirah dovoljujemo še boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH

Za izplačilo \$ 5.00	morate poslati	\$ 5.75
\$10.00	"	\$10.50
\$15.00	"	\$15.75
\$20.00	"	\$21.00
\$25.00	"	\$26.25
\$30.00	"	\$31.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Nujna nakazila izvršujemo po Czech Letter za pristojbino \$1.00.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET

NEW YORK, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JOŽA HERFORT

ZELEZNE PREČKE

Obrni v tla oči, ne sanjaj
zvezd,
prijatelj moj, ti kondor,
solnceu brat.

Župančič.

Železo, samo železo. Prečka
zraven prečke, za njimi ugrab-
ljena, zaslužena prostost. Pi-
san roj ljudi se šeta od kletke
do kletke, njihovi veseli, raz-
igrani pogledi se srečavajo z
mrkami, medlimi pogledi su-
žnjav. Tu prostost, razigranost,
tam za prečkami mrka žalost.
Saj ne veš kako je sužnja, ko
si vedno prost. O prijatelj, ko
bi ti vedel, kako je človeku
takrat, ko bi rad ven, pa ne mo-
re in ne sme. Pisan roj, vese-
la družba me je hotela zvabiti
v svoj krog, pa me ni zvrtni-
la vase. Tih sem bil sam zase.
Od kletke do kletke sem hodil,
pa se srečaval s pogledi naj-
bednejših živali, kar sem jih
kdaj videl. Si že videl kdaj
leva, mogočnega kralja obšir-
nih pušav in oaz. Tu je imel
prostora tri korake vzdolž, dva
počez, nikdar se ni hotel sre-
čati s svojim pogledom z enim
izmed tistih prokletih pogle-
dov, ki so ga izzivali. Ponosno
kot kralj je zrl mimo prečko v
daljavo. Zahotelo se mu je svo-
bode. Vstal je, vžbočil prsi, po-
ložil grivasto glavo na ogrom-
na ledja in zarjul, da se je stre-
la kletka, da je prislunilo
mesto klicu po svobodi. Divja
sila mu je plala po lepih udih,
kralj je imel deco za prečkami.

Potem so levjini vzeli mla-
dičev in se z njimi igrali. O, če
bi mi bilo dano videti še enkrat
tisti pogled levjine, tako visok
pa tako zaničujoč in prezira-
joč to belo dyonogo svojat. Le-
vi so pogledali ob železnih
prečkah in gledali mimo ljudi,
kot na plen, katerega ne more-
jo doseči.

Tri korake vzdolž, dva po-
vprek, to je bila levja kletka.
Tri korake vzdolž, dva počez,
to je bila moja soba. Nisem
mogel in nisem smel iz nje. Po-
gled sem uprl skozi okno mi-
mo hiš, mimo oblakov, mimo
neba, daleč v neskončnost. S
trdimi koraki sem stopal po
sobi, razširil roke, zahotelo se
mi je sonca in zraka, zavriskal

bi, pa omahnil sem k mizi na-
zaj, h knjigam. Potem pa spet
tri korake vzdolž, dva počez,
kot lev v kletki, sam v svoji so-
bi.

Velikokrat sem obiskoval
sužnje živali, velikokrat mi je
bilo hudo. Nikdar pa ne bom
pozabil onega prosečnega pogle-
da medveda, ki se je že skoro
vdal v svojo žalostno usodo.
Poprej je vedno mrmral pa
godel in neprestano lizal z vi-
joličnordečim jezikom železne
prečke svoje ječe. Potem je u-
tilmil. Sedaj se še ozre sem in
tja z žalostnim, skoro jokavim
pogledom na človeka, ki gre
mimo. Tedaj vidiš v njegovih
očeh skoro solzo.

Zraven kletke tega reveža,
katerega je stekla zibel nekje
v ponosni Bosni, v divjem pra-
gozdu te divje-romantične de-
žele, je stala druga železna
kletka. V njej so bili črni, za-
valjeno debeli malajski med-
vedje. Vsakega so gledali s
svojimi pasje vdanimi očmi in
milo stegovali svoje šape, pro-
seč jedi. Včasih sta se udobro-
voljila in se za zabavo in smeh
gladaleem pretepala, pa samo
za šalo. Tik zraven sta bila v
ozki kletki zaprta dva medve-
dja otročička. Prav otročja sta
bila. Vendar pa je sužnost že
pritiskala nanju svoj pečat: je-
tika.

Onkraj teh kletk je bila glo-
boka, kalna voda. Na visokem
bregu so ležale nerodne kame-
nite plošče, s stropa so viselo
slabo ponarejene ledene sveče;
po teh ploščah pa sta hodila s
počasnim, enakomernim, tik-
takanju ure podobnim kora-
kom, dva bela medveda. Ves-
dan sta hodila, od enega do
dr drugega konca svoje ozke je-
če, včasih šla morda plavat v
kalno vodo, včasih se morda o-
zrla s kalnim pogledom preko
železnih prečk venkaj v pro-
stost. Dolgo, kosmato dlako sta
imela, sonce pa jih je nagajivo
grela, da sta reveža trepetala
od vročine. Ob prečkah pa so
sloneli zijaletisti ljudje in se
smejali njihovi počasi, klavni,
žalostni hoji. Pod to kletko so
bili nerodne, tesne kletke, kjer
so hiral šakali. Tiste živali na-
še lepe Dalmacije, psom, vol-

kovom in lisicam podobne. —
Včasih, tako so mi pravili, so
hrupavo lajali in se odzvali rjo-
venju svojih bratov sivorjavih
volkov. Volkovi so imeli jako
žalostno usodo. Vsako leto so
imeli mladiče in vsako leto so
stare pobili. Zato pa je rod
volkov za železnimi prečkami
od leta do leta hiral in slabel.
Da! Nasproti volkom je bila v
kletki z lesenim dnom ozka kr-
ma z izredno ozko, ploščato,
dolgo glavo in dolgim rilcem.
Venomer je godla, brozgala po
odpadkih in umazaniji, se dr-
gala ob železne prečke, rinila z
glavo mednje. Hotela je ven,
ven iz oke ječe.

Ven iz ozkih tesnih ječ, ven
iz kraja trpljenja in počasne
smrti. To je bil krik vseh živa-
li. Od drobne verice do mo-
gočnega jelena, od leva do ge-
nete, tigraste skoro domače
mačke. Zaman so klikali soko-
li, zaman so vpile kanje, zaman
so klicali orli, zaman so si raz-
bijali mogočne ljuke in široke
peroti ob železu. Nihče jih ni
slišal. Enakomerno je padala
voda prek skal v prostorni klet-
ki, kjer so nakopili vse mo-
goče ujede, od sokola do orla.
Mogočni ptiči so polegali po
zeleni usihajoči travi. Mrko so
poseđali orli po skalah, tiho so
ždeli sokoli po suhih vejah dre-
ves. Zaslužili so smeje, sinje
lovec, sokole, zaslužili so kra-
ljeve ptice, orle. Za prečkami
so ginili. Zaman je skušal pre-
lestno bel labod z labodico zvi-
ti gnezdo. Zaman so skušali za-
nositi golobje bilke za bilko za
zibko dece. Pisani tropski pti-
či so poginjali ob mrzlem dihu
severa. Marabui so filozofsko,
zamišljeno, tiho stali na eni sa-
mi nogi. Dlakasti kazuar, z
roženim nastavkom na čelu in
modro rdeče pisanim vratom je
vdovel in podivjal sredi ljudi
in sužnosti. Rožnatobeli pla-
menec so stali zamišljeni s svo-
jim kljukasto zavitim kljunom
v umazani, stoječi vodi. Pla-
menec, čudoviti ptič flamingo
je sanjal o vročih žarkih afri-
škega sonca in o modrem Nilu.
Bele tonovčice so zamišljeno
poseđale in sanjale o svoji vi-
soki severni domovini. Štorklje
so zastale na svoji poti, kruta
roka jim je prirezala krila; o-

stale so same sredi pisane dru-
žbe. Pelikan ne bo več krmil
mladičev. Tu so ga zadržali,
krila so mu okrnili. Sedaj pose-
da sam, tih, ne išče si družbe
indijskih gosk, katere hrešče
kličejo druge. Pisana družba,
vendar vsak sam zase premi-
sljuje sužnost.

Ravna, z belim peskom po-
suta pot. Pesek ti škriplje pod
nogami, da se ozre sužnja žival
za teboj. Levo sem pustil trop
koza, med njimi sameva maj-
hen kozorog. Desno se je ozrl
iz sužnosti name rdečkastorja-
vi srnjak, žalostno se je ozrla
za menoj temnooka srna, z
vlažnim pogledom. "Proč od
sužnosti, proč od teh žalostnih,
izmučenih pogledov, ven! Daj-
te mi prostost in svobodo." Ta-
ko te prosi vsaka žival z ža-
lostnim, kalnim pogledom. Pa
moraš iti od teh živali proč, ne
da bi jim malenkostno olajšal
njihovo trpljenje. Po širokem
drevoredu zapušaš vrste kletk
z železnimi prečkami, za seboj
pa čuješ krike, čuješ rjojenje,
čuješ jokavo klicanje. To so
klici po svobodi izza proketih
železnih prečk.

LETO ŽENSKO

"L. 1935 bo zabeleženo kot
leto ženske", je izjavil Paul
Poiret, sloviti bivši pariški
modni kralj, ki hoče sedaj zo-
pet stopiti na prizorišče mode.
Napovedal je modno revoluci-
jo, ker ne prenese več tega,
kar počenja današnje žen-
ske s seboj oziroma s svojo zu-
nanjostjo.

Današnje ženske so namreč
strašne, pravi Poiret, druga
hoče slišati drugi; njih ustnice,
nohti, lica morajo imeti enako
barvo, lasje jim morajo biti
črni ali plavi ali rdeči. Nobe-
na se ne briga za svojo osebn-
no noto in to je konec vsake
mode Poiret pa bo sedaj spravi-
l v javnost 20 različnih obla-
čilnih modelov, od katerih se
napravi le po pet do deset ko-
pij, potem bo izdelal še dvaj-
set novih modelov in tako da-
lje, dokler ne doseže dokonč-
ne raznolikosti v ženskem o-
blačilu.

Po njegovih idejah si ženske
ne bodo več brile obrvi, barva-
le obraze kot Indijanci, barva-
le si lase in se pudrale, da jim
naravne kože ni več videti. Za
vse to je treba žensko vzgojiti,
a Poiret je pripravljen tudi na
to. Pri tem bo zase tako malo
računal, da se bodo lahko vse
ženske elegantno oblekle. Dan-
es je povzeto, da krojači ni-
majo dovolj idej in ne znajo
vsake ženske obleči drugače.
Poiret pa pravi, da ima do-
volj fantazije za individualno
oblačenje vsega sveta, ne da bi
se dvakrat ponovil. Odpotoval
bo na Japonsko, v Indijo, Zdr.
države, celo do obeh tečajev,
če bo potrebno, samo da poda-
ri ženskam znova umetnost le-
pega in individualnega oblače-
nja. Če bi mu kdo dal milijon
dolarjev, pravi bivši modni
kralj, bi le majhen del tega po-
ložil na stran za stara leta, vse
drugo bi pa porabil za propa-
giranje svojih "revolucionar-
nih modnih naziranj."

Cena
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO
\$2
Naročite ga pri —
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 WEST 18th STREET

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

262

To pot nesrečnež niti vedel ni, ali je tudi
Marjana ųjeta in da-li sploh ve, kaj se godi z
njo.

Ozrl se je po grmovju v nadi, da zagleda svo-
jo ženo. Toda videl je samo temne postave
Siouxov, plažčih se iz grmovja.

Sioux so bili razdeljeni v dve četi. Ena čet-
ta je baš prisašala mrtvega Papaya, ki ga je
bila našla na kraju, kjer je bil padel. Druga
četa se je pa po napadu tudi razdelila v dva
dela.

Mrtvi indijanski poglavar je pripadal Sioux-
om sovražnemu plemenu. In tako je poročnik
videl, kako so divje plesali okrog mrti in si
ga na vse načine prizadevali onečastiti ga.

Poročnik je hotel poklicati Marjano. Komaj
je pa odprl usta, so se preteče dvignile nad
njegovo glavo indijanske sekire. In poglavar
mu je dejal v slabi angleščini:

— Tiho!... Naš ujetnik si!... Če se ne boš
pokoril, če poskusiš kričati, te ubijemo, tvoja
trupla pa vržemo kačam in zverem.

Po tej grožnji je dal poglavar znak za od-
hod.

Poročnik je bil zezan, da se ni mogel ga-
niti. Dva Indijanca sta ga pograbila in od-
nesla.

Poročnik se je od jeze kar tresel. Ne meneč
se za poglavarjevo grožnjo je obupno kričnil.

V naslednjem hipu je začutil skelečo bole-
čino; ostru pšica se mu je bila zasadila v tele.
Toda ujetnik je bil to pot tako neustrašen, da
je začel zmerjati Indijance.

— Strahopetci! — je zakričal. — Strahope-
ci ste, kajti vas dvajset je napadlo enega ne-
oboroženega moža... A še večji strahopetci so
tisti, ki so nedvomno napadli tudi neoboroženo
ženo.

In drhteč od groze pri misli na muke, ki ča-
kajo ubogo Marjano, je poročnik nadaljeval:

— Kaj ste storili z ženo, ki me je spremlja-
la? Odvedite me k nji, da bova vsaj delila enako
usodo, če sva že prišla podležem v roke... Lah-
ko naju skupaj ubijete, iz najinih ust ne boste
slišali nobenega stoka; morda boste videli raz-
liko med vojakom, ki zna junaško umreti, in pa
med strahopetci, ki jih dvajset zahrbitno napade
dva neoborožena človeka.

Poglavar je slišal te besede.

— Združila sta se dva, — je odgovoril, —
da sta ubila vodnika, ki je vaju hotel izdati.
Sovražnika je treba ubiti in čestitam ti k tvo-
jemu junaštvu. Prehitel si nas, kajti mi smo že
dolgo zalezovali tega podleža v službi blatih
obrazov... Ti si nam prihranil to delo...

— Priznavamo, da si pogumen mož in da si
nam storil uslugo, ker si nas rešil tega pod-
lega psa. Zato bomo tudi ravnali s teboj kot z
možem.

In na poglavarjevo povelje sta postavila In-
dijanca poročnika na tla ter mu razvezala no-
ge, da bi lahko hodil.

Roke sta mu pa pustila trdno zvezane. Dva
Indijanca sta ga spremljala s tomahawki v ro-
kah, pripravljena kaznovati vsak njegov odpor
ali poskus pobega.

In tako je krenila četa Siouxov znova na pot
skozi temni pragozd, ki se je nad njim bočilo
z zvezdami posejano nebo; za četo je stopalo
nekaj Indijancev, ki so nalo pre rajali okrog
trupla izdajalskega vodnika.

In tem se je bil pridružil Indijanec, ki je bil
ujel Marjano.

Nesrečna žena je bila vsa iz sebe od presta-
ne groze. Ko jo je napadalec zgrabil in stisnil
za grlo, je omedlela.

Kmalu se je pa zdramila iz omedlevice in o-
pazila, da leži zvezana na vlažnem mahu med
dvema kamnom.

Nad seboj je pa zagledala obraz režečega se
divjaka.

Nesrečnica je zadržetala od groze. Kmalu
se je pa obvladala, misel na moža ji je vrnila
toliko hladnokrvnosti, da je mogla vprašati In-
dijanca:

— Kaj ste storili z belim možem, ki me je
spremljal?

In videč, da Indijanec noče ali pa ne more
razumeti njenega vprašanja, je Marjana pono-
vila svoje besede, obenem je pa skušala s po-
novnimi kretnjami pojasniti mu, kaj bi rada
vedela.

Indijanec je razumel njeno vprašanje in s
kretnjami ji je dopovedal, da vodijo ujetega
poročnika spredaj in da ga bosta dohitela.

Tako je nesrečna žena vsaj upala, da se še

sestane z ljubljnim možem. In zato jo je vlekl
naprej.

— Hitro!... Hitro!... Pojdiva!... — je za-
klicala.

Toda Indijanec se je poželjivo zarežal in ja
zadržal.

— Še ne! — je odgovoril.

Prijel jo je za glavo in se sklonil k nji.

Marjana je prestrašeno kričnila. Opazila je
ogenj v Indijancevih očeh in v njem je videla
divji pohlep po njenem telesu.

Nesrečnica je napela vse sile, kakor da bi
mogla pretrgati vezi na rokah.

Kar je začutila, da je desnica prosta. In bli-
skovito je potegnula bodalo izza pasa in zamah-
nila z njim proti Indijancu.

Indijanec je ves prestrašen odskočil. Še pre-
dno se je pa prav zavedel, je Marjana prereza-
la vrv, s katero je bila zvezana, in že je stala
vzravnan pred Indijancem z bodalom v roki.

Toda Indijanec si je hitro opomogel od stra-
hu. Pograbil je lok in pomeril v prsa svoje žrtve.

Marjana je zadržetala. Spoznala je, da bo to
nji, če se le gane. Umreti pa ni hotela zdaj, ko
je upala, da bo kmalu zopet videla svojega mo-
ža.

In roka z bodalom ji je omahnila.

Na ta trenutek je čakal Indijanec. Planil je
k nji in jo zgrabil za roko. Uboga žena je krič-
nila in izpustila bodalo. Indijanec ga je pobral
in zamahnil z njim tik mimo njenega čela.

Nov krik se je izvil Marjani iz grla in njeno
telo se je zgrudilo na tla.

Nesrečnica je omedlela.

XXVI.

Viteza de Vandreya in njegovo četo smo za-
pustili na pohodu k Zelenim goram pod vod-
stvom bistriga in treznega Indijanca.

Ko so se že bližali svojemu cilju, je poslal
Wati-Pow nekaj svojih mož naprej, da bi pre-
iskali pot in napovedali prihod Francozov vsaj
en dan prej, da bi bila vsa četa dobro sprejeta.

Tako je kazalo, da gre vitezovi četi vse po
sreči, ko se je položaj naenkrat izpremenil.

Nekoga dne je Roger opazil, da so postali In-
dijanci nekam čudno nemirni.

In takoj je pomislil, da morda biti pred njimi
sovražnik, bodisi tolpa sovražnih Indijancev
ali pa celo četa angleških vojakov in da hočejo
Indijanci odstraniti oviro s poti ter opozoriti
njega na to šele potem, ko bo vse končano.

In tako je vitez mislil, da bi ne bilo pametno
vzdržati s to vestjo vojake, ki so brezskrbno,
veselo prenašali vse napore dolge poti.

Pač je pa sklenil vprašati Wati-powa, zakaj
so postali njegovi ljudje naenkrat tako nemirni.

Vedel je, da mu je Indijanec zelo naklonjen
in da mu bo vse odkrito povedal; tudi ni prav-
nič dvomil, da bo Indijanec sam poskrbel, da
poučijo tudi proti koncu poti vse glado.

Toda zaman je iskal Wati-Powa med Indi-
janci, ki so bili ostali blizu njegove čete. In
vprašal jih je, kje naj ga išče.

Odgovorili so mu, da se je hotel poglavar naj-
brž sam pripricati, ali je pot prosta, pa je od-
hitel k predstraži.

Roger se ni mogel zadovoljiti s tem nejasnim
odgovorom tem manj, ker je opazil, da se je
številno Indijancev, ki so bili ostali pri njegovi
četi, močno skrčilo.

Ostali so bili samo še trije možje.

Ko je pa hotel vitez kreniti naprej, da bi po-
iskal Wati-Powa, so ga Indijanci opozorili, da
bi pomenilo to tem večjo nevarnost, ker ga no-
beden ne more spremljati.

(Dalje prihodnjik.)

Ljubiteljem
leposlovja

Cenik knjig vsebuje mnogo le-
pih romanov slovenskih in tu-
jih pisateljev. Preglejte cenik
in v njem boste našli knjigo, ki
vas bo zanimala. Cene so zelo
zmerne.

Knjigarna
"Glas Naroda"SLOVENSKO-AMERIKANSKI
KOLEBAR
ZA LETO 1935

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company
216 West 18th Street New York, N. Y.

SAMOSTANSKI LOVEC

(ROMAN IZ 14. STOLETJA)

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

12

Hajmo gre proti deklici.
— Bog s teboj, Gitli!
Deklica pa mu samo prikima in se mu nasmeje.
— Daj mi saj roko! Saj se že celo večnost nisva videla!
— Celó večnost? Res ne vem, ali je bilo letos ali lani, ali celo šele danes zjutraj? — In svojo majhno roko položi v njegovo rjavo lovsko pest.

— Kako pa si sinoči spala?
— Kot krt! Toda, ko sem vstala, je bilo mrzlo! Komaj sem se skobacala iz mrve. Nato pa sem tekla kot podlasica, samo da sem se zopet ogrela. Da, šele tam doli pri jezeru — Gitli vtihne. V njenih potezih je pol plah, pol razmišljajoč izraz. — Kaj ne, ti si ga tudi videl? — Boječ se ozre okoli in njen glas postane šepetajoč. — Onega z ognjenimi očmi? Prestrašila sem se ga. Toda ne ustrašim se tako kmalu! Toda ta! Mislim, da se mi bo pokazal v sanjah. Ali si ga pogledal? Kaj ne, obraz kot mrlji! — Rahe! stresljaj gre preko njenih ram.

— Dekle, — pravi Hajmo resno, — ako hočeš poslušati moj nasvet, tedaj se ga izogiblji! Toda bati se ti ni treba! Bodi popolnoma mirna. Ne dovolim, da bi se ti kaj zgodilo!

Gitli ga pogleda.
— Toda ko začuti, kako tesno so se stisnili njegovi prsti, tedaj skoro prestrašena izmakne roko.

Hajmo zbardi skoro do ušes. Čez nekaj časa vpraša:

— Zakaj pa si prišla sem?

Gitli sedi v zadregi, s povešenimi očmi in odgovori tiho:
— Srečanje sem prinesla v samostan. In z oskrbnikom moram govoriti zaradi mojega brata. Toda mislim, da bom morala še dolgo čakati. — S pogledom preleti vrsto čakajočih. — In morala bi že biti doma. Veš, imam bolno nečakinjo in moja svakinja je slaba in ne more delati.

— Ne, Gitli, ne boš čakala. Samo pojdi! — Prime jo za roko in četudi se obojavi, jo vleče k vratom oskrbnikove sobe. — Ljudje! — zakliče proti drugim. — To dekle ima doma dva bolnika in ne more čakati. Kaj ne, da sme prva notri!

Odgovora ni dobil. Toda samo zato ne, ker so se v istem trenutku odprla vrata. V pisarni je bilo videti kmeta, ki je v rokah vrtil svoj klobuk; in pred njim široko razkoračen je stal gospod Šlutman, oskrbnik, robato sključena postava v hlačah iz rjavega jelenovega usnja, s trdim ovratnikom okoli vratu. Kot dva bodala sta dva kmeta brade molela iz temnordečega obraza in ščetinasti lasje so štrleli kot bilke na strnišču, na katerem se je pásla čreda. Ali je bil tako počasn, kakor ga je gospa Cecilija pustila iz svojih rok?

— Sedaj sva gotova, Eggebauer, gotova med seboj! — kriči oskrbnik ter maje z glavo kot konj, ki noče potegniti. — Tukaj vidiš, da ljudje čakajo Imam še več drugega opravila, kot pa se razgovarjati s teboj. Naprej! Naprej! Vrata so odprta in prepriha ne morem trpeti!

— Gospod oskrbnik, — jeclja kmet, — če njive že ne morem imeti, tedaj imejte saj usmiljenje z mojo ubogo ženo in —

— Tvoja žena ima krapovo bolezen, — zagrmí gospod Šlutman. — S tremi vatli okoli trebuha nimam nikakega usmiljenja. Tvoja žena naj opusti s surovim maslom zabeljene rezance, naj je postano mleko in črni kruh, potem ji ne bo treba bobrove gnjati in jelenovega hrbta. To so zdravila za druge ljudi in konec!

Eggebauer stoji pred vratmi in ni vedel, kako; za trenutek se mu je zdelo, kot bi ga bil oskrbnik pograbil za vrat. In ko kmet gre proti izhodu kot polit pes, je oskrbnik našel že drugo žrtev svoje nevolje: lovca.

— Takooo! — rohni gospod Šlutman ter mu kaže veliko spoštovanje, medtem ko ga je hotel zasmehovati. — Ali ste izvolili že priti?

— Da, gospod oskrbnik, — pravi Hajmo ter potisne deklico, ki se je tresla po celem životu ter je pri vsakem dihu premenila barvo, pred se. — Toda tukaj je dekle —

— Seveda! — Gospod Šlutman se z razprostrtimi rokami še spoštljiveje prikloni. — Njegova knežja milost iz divjih gora se je blagotno prirastla v samostanski kuhinji. Oskrbnik more čakati. Seveda! Treba je najprej jesti paštete in posrvi!

— Ne, gospod oskrbnik, — pravi Hajmo, — bila je ščuka in bobrov rep. Toda tukaj je dekle —

Gospod Šlutman se zgane ter se vzravna.

— Bobrov rep? — ponovi in naenkrat je ves izpremenjen; z najprijaznejšim glasom radovednosti vpraša: — Danes je bobrov rep?

— Da, gospod oskrbnik! Toda tukaj je dekle —

— Dekle! Dekle! — Gospod Šlutman se zopet zave. Jezno se obrača in kaže belo svojo oči. Pogled na ljubko Gitli ga ne gane; v njej ima pred seboj oni del človeškega spola, h kateremu je spadala gospa Cecilija. In to je bil zadosten vzrok za njegove besede, s katerimi nahruli Gitli:

— Kaj pa hoče bahnica?

Gitli premika ustnice, toda skozi grlo ne more spraviti nobenega glasu.

— Torej? Ali bo kaj? Kaj hočeš?

— Govori vendar, Gitli! — jo opominja Hajmo. — Nikar se ne boj! Gospod oskrbnik je prijazen in dober človek. Samo korajžno govori!

— Nekaj — sem — prinesla — jeclja dekle.

— Prinesla? Za samostan? Kar sem!

Gospod Šlutman jo prime za roko in v trenutku je bila v oskrbnikovi pisarni. Hotela je še vreči prosiči pogled k Hajmotu, toda za njo so že bila zaprta vrata. Plaho se ozira okoli. Velika soba z visokimi omarami ob stenah. Med obema oknomi podobá sv. Jurija, ki je zabodel zmaja. V sredi miza z naslonjači.

(Dalje prihodnjič.)

UNIČEVANJE "SLOT MACHINE"

Policija v Philadelphiji je po raznih igralnicah zaplenila veliko število takozvanih "slot machine". To je aparat, v katerega vrže človek nikl, pa dobi nazaj (če je srečen, seveda) par dolarjev. Stroji so bili na javnem prostoru politi z gazolinom in uničeni.

Iz Slovenije.

Novi grobovi.

V ljubljanski bolnišnici je umrla Terezija Židanova, soproga finančnega nadpreglednika v pokroju.

— V zavetišču sv. Jožefa na Vidovdanski cesti v Ljubljani je umrl Josip Malik, železniški inspektor v pokroju.

— V ljubljanski bolnišnici je umrl Ivan Rus, strojnik drž. železnice v pokroju.

— V Planini pri Rakeku je umrla Minka Kopitarjeva, soproga uglednega trgovca in posestnika.

— V ljubljanski bolnišnici je umrla Vilma Ambrožičeva, vdova po poštnem upravniku in mati znanega domačinskega sportnika Anona Ambrožiča.

— V Zasipu je umrl upokojeni nadučitelj Fran Jeglič.

Tragična smrt.

15. januarja kmalu po kosilu se je pripetila strašna nesreča, katere žrtev je postala 87-letna starka Marija Mačkova, mati znanega lesnega trgovca, stanujočega v Dolenjem Logatecu. Starica je imela sama svojo sobico. Ker je 15. jan. pritisnil hud mrz, ves dan posedala pri peči in pridno nalagala drva. Ko je po kosilu zopet kurila peč, je nenadoma švignil iz nje plamen in hipoma objel njeno krilo. Nesrečna ženska si ni mogla več pomagati in začela je goreti po vsem telesu. Ko so prihiteli na njene obupne klice domači na pomoč je bila že vsa opečena po sprednjem delu života. Iz Dolenjega Logateca so telefonično poklicali na pomoč okrog 15. reševalce iz Ljubljane, ko so pa ti prišli tja, je bila uboga starica že mrtva. Podlegla je strašnim opeklinam.

Poldrugo leto za gospoda "delovodjo".

Pred malim senatom so imeli na zatožni klopi prepredene-ga sleparja. Sodili so 24-letnega Josipa Stumpfa iz Zg. Radvanja, ki je šele nedavno prišel iz enoletnega zapora, katerega je odsedel v Celju. Josip

Stumpf je bil brez denarja, pa si je hitro izmislil dve prepre-deni slepariji. Najprej se je predstavil brezposelni Ani Kuhar kot delovodja tovarne Hutter ter je izmamil iz uboge reve 200 Din za "kavejco" in "koleke" na prošnjo za službo, katero ji je za gotovo obljubil v omenjenem podjetju. Nato si je najel pri brivcu Bajtu v Marxovi ulici sobo s hrano. Pripovedoval je, da ima koe delovodja nočno partijo v tovarni in res ga ni bilo vso noč na stanovanju. Prišel je šele zjutraj, ko pri Bajtovih nobenega ni bilo doma. Odprl je omaro ter vzel iz nje 3800 Din Bajtovih prihrankov, nekaj stotakov in zlatino pa je še pustil, da bi na ta način odvrnil sled od sebe. Tako drzen je bil, da je z ukradenim denarjem plačal Bajtu hrano za mesec naprej ter si kupil novo obleko. Prisodili so mu poldrugo leto ječe in tri leta izgube častnih državljskih pravic.

ELIXIR ŽIVLJENJA

Piše Dr. John L. Rice, zdravstveni komisar mesta New York.

Nedavna znanstvena odkritja precej definitivno dokazujejo trditve, da bo povečano zavziranje svežega mleka s strani občinstva te dežele pospeševalo splošno dobro zdravje in na ta način podaljšalo ljudsko življenje. To je zlasti točno, ako se večji uporabi mleka pri vsakem jelu dodaje sadije in zelenjava.

Zdavnaj pred prihodom nove znanosti o pravilnem prehranjevanju se je smatralo, da je mleko najvažnejša hrana človeštva. Tekom zadnjih 20 let pa so proučevanja raznih znamenitih strokovnjakov postopoma odkrila vzroke, zakaj je temu tako, in dokazala, da je mleko "skoraj perfektna hrana".

Vpliv mleka na trajanje življenja je dokazan v raznih narodih od najbolj ranih dob. Močni, virilni narodni, osvaja-jalni in zmagoviti, so zares posedovali krave in druge ži-vi-ne, ki producirajo mleko; taki narodi so zauživali mlečne produkte in meso, a razmerno malo žitnih jedi in biljk.

Naša povprečna dolgost življenja je danes okoli devetin-petdeset let, dasi seveda mnogi živijo do mnogo poznejših let. Povprečna dolgost ljudskega življenja se je jako povečala v zadnjem polstoletju, poglavit-no radi boljših zdravstvenih metod.

Znanost prehranjevanja po-kazuje sedaj, ako bi se mogla

dolgost življenja še podaljšati. Po znanstveniku Menčnikovu, večina stoletnikov — onih redkih poedincev, ki doživljajo sto let in več — so pred vsem taki, ki so uživali mlečne produkte v velikih količinah. Ta glasoviti znanstvenik pripisuje mleku njihovo dolgo življenje in njihovo jako in zdravo starost. Saj končno ni nikaka sreča živeti dolgo, ako to življenje ni ob enem ugodno in zadovoljno.

Zakaj torej ne bi izkoristevali do skrajnosti Elixir življenja?

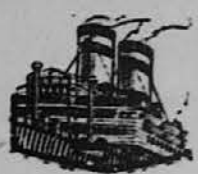
AVTOMATIČEN KLOBUK

Koliko je že bilo pritožb zaradi neudobja, ki ga povzroča snemanje klobuka v pozdrav! Sedaj moški teh skrbi ne bodo imeli več, kajti neka newyorška klobučarna je izumila klobuk, ki zleti sam z glave in sede zopet nanjo, čim pritisneš na gumb, ki ga lahko udobno namestiš v žepu. Pri "izpopolnjenem modelu" pa niti tega

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

BLAZNIKOVE Pratike

za leto 1935

Cena 25c

s poštino vred.

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

30. januarja: Manhattan v Havre
2. februarja: Champlain v Havre
3. februarja: Rex v Genoa
6. februarja: Olympia v Chirbourg
9. februarja: Bremen v Bremen
10. februarja: Ile de France v Havre
13. februarja: Conte di Savoia v Genoa
14. februarja: Washington v Havre
15. februarja: Berengaria v Chirbourg
21. februarja: Saturnia v Trst
22. februarja: Europa v Bremen
23. februarja: Olympia v Chirbourg
24. februarja: Champlain v Havre
27. februarja: Manhattan v Havre
1. marca: Rex v Genoa
2. marca: Majestic v Chirbourg
3. marca: Ile de France v Havre
6. marca: Albert Ballin v Hamburg
8. marca: President Harding v Havre
Berengaria v Chirbourg
Bremen v Bremen
Westerland v Havre
9. marca: Paris v Havre
Roma v Genoa
13. marca: Deutschland v Hamburg
Washington v Havre
15. marca: Olympia v Chirbourg
16. marca: Champlain v Havre
20. marca: Conte di Savoia v Genoa
Hamburg v Hamburg
Bremen v Boulogne
Ilex Roosevelt v Havre
22. marca: Pennland v Havre
Majestic v Chirbourg
23. marca: Ile de France v Havre
27. marca: New York v Hamburg
Saturnia v Trst
Manhattan v Havre
29. marca: Berengaria v Chirbourg
Bremen v Bremen
3. marca: Paris v Havre
Stuttgart v Hamburg
Rex v Genoa

ŽIVLJENJE PRITČA

Življenjska doba servijete se ne šteje po letih, marveč po tem, kolikokrat gre pritič v pranje. Podatki, ki jih objavljemo, se ne nanaša na porabo servijete v domačem gospodinjstvu, temveč v velikomestnih obratih. Povprečna življenjska doba prtiče prenese tam 200 čiščenj. Po tolikokratni uporabi postane prtič neraben, ker se začne trgati na kose. Nekateri prtiči prenesejo celo 225 porab, drugi pa zopet samo 150. Namizni prti trajajo nekoliko dalj časa, ker se ne perejo tako pogosto kakor serviete. Prenesejo pa povprečno 170 pralnih procedur.

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja". "Ob Vardarju": kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!!

KRIŽEM PO JUTROVEM

4 knjige, 594 strani, s slikami
Vsebina: Jezero smrti; Moj romar ob Nilu; Kako sem v Mekko romel; Pri Samarih; Mrt Jezidi
Cena1.50

PO DIVJEJ SUDISTANU

4 knjige, 594 strani, s slikami
Vsebina: Amadija; Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema
Cena1.50

IZ BAGDADA V STAMBUL

4 knjige, s slikami, 627 strani
Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Gorop; Družba En Nasr
Cena1.50

V GORAH BALKANA

4 knjige, s slikami, 576 strani
Vsebina: Kovač Šimen; Zaročja z zaprekami; V golobnjaku; Mohamedanski svetnik
Cena1.50

PO DEŽELI SKIPETARJEV

4 knjige, s slikami, 577 strani
Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju
Cena1.50

ZUTI

4 knjige, s slikami, 597 strani
Vsebina: Boj z medvedom; Jama draguljev; Končno —; Rih, in njegova poslednja pot
Cena1.50

WINETOV

12 knjig, s slikami, 1753 strani
Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nso-či, lepa Indijanka; Proklestvo zlata; Za detektiva; Med Komanci in Apači; Na varnih potih; Winetovov roman; Sans Ear; Pri Komanci; Winetova smrt; Winetova oporoka
Cena3.50

SATAN IN IŠKARIOT

12 knjig, s slikami, 1704 strani
Vsebina: Izseljenci; Yuma šetar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almden; V tleh delih sveta; Izjalalec; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rešeni milijoni; Dedič
Cena3.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

ALI STE ŽE NAROČILI SLOVENSKO-AMERIKANSKI KOLEDAR ZA 1935? — STANE 50 CENTOV. — NAROČITE GA ŠE DANES